

POSLOVANJE

UČNI NAČRT

IME PREDMETA: poslovanje

Izobraževalni program ekonomske gimnazije, izobraževalni program ekonomske gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri:
izbirni predmet (140/70 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

mag. Jan Žitnik, Zavod RS za šolstvo; dr. Blaž Zupan, Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta; mag. Stanko Levičar, Ekonomska šola Ljubljana

JEZIKOVNI PREGLED: Andraž Polončič Ruparčič

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-poslovanje_ek-ek_si.pdf

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [260326147](#)

ISBN 978-961-03-1331-1 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt poslovanje za izobraževalni program ekonomske gimnazije in izobraževalni program ekonomske gimnazije s slovenskim učnim jezikom na narodno mešanem območju v slovenski Istri.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovijo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi ilisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari velent voluptu rempor a de omnimax impellu ptatiaecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti connihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit eaquasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatia qui aperorum qui ut re perumquaeepd quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiarn aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusciisita dolorrum volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
- I:** *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solosores dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

- Dijak
- » Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
 - » Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
 - » **Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
 - » **Ut fuga. Nemperum fuga.**
 - » Ma vellaut quatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
 - » Omnim ut doluptur, quam consequ.
 - » *Obisquamet faccab incium repernam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
 - » *Icillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
 - » Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelli quam rem simos con es est volorum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
 - » *Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaborest quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 10

Obvezujoča navodila za učitelje 10

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 11

POSLOVNA INFORMATIKA – POSLOVNO

ODLOČANJE..... 12

Optimizacijski problemi 13

Finančne funkcije 14

Umetna inteligenca..... 15

POSLOVNA INFORMATIKA – REŠEVANJE

PROBLEMOV S PROGRAMIRANJEM..... 16

Algoritemsko reševanje problemov..... 17

Spremenljivke in podatkovni tipi..... 18

Operatorji 19

Pogojni stavki in zanke 20

Funkcije 21

Vhodni in izhodni podatki 22

Baze podatkov 23

POSLOVNA INFORMATIKA – USTVARJANJE

DIGITALNIH VSEBIN 24

Načrtovanje digitalnih vsebin..... 24

Obdelava zvoka..... 25

Obdelava videa 26

Poslovne predstavitve..... 27

Predstavitev vsebin na spletu 28

POSLOVNA INFORMATIKA – RAZVOJ

RAČUNALNIŠKIH APLIKACIJ IN IGER..... 29

Snovanje računalniških aplikacij in iger 30

Programska orodja za izdelavo aplikacij in iger
..... 31

Tridimenzionalno modeliranje 32

Poslovni modeli na področju računalniških iger
in aplikacij..... 33

Objava izdelka..... 34

TRŽENJE IN PRODAJA 35

Osnove trženja in prodaje 35

Trženje in prodaja kot splošni kompetenci ... 37

Trženje in prodaja v malih in srednje velikih
podjetjih (MSP)..... 38

Izbrane teme trženja in prodaje 39

FINANCE..... 40

Osebnostne finance 41

Tveganje in donosnost 42

Finančne naložbe 43

Poslovne finance..... 44

MEDNARODNO POSLOVANJE 45

Globalizacija in trendi 46

Evropska unija in druge organizacije
mednarodnega sodelovanja 47

Analiza poslovnega okolja 48

Vstop na tuji trg 49

Omejitve v mednarodni trgovini 50

Informacijska podpora mednarodnemu
poslovanju 51

Delo v multikulturnem okolju 52

RAČUNOVODSTVO 53

Opredelitev, funkcije in vrste računovodstva 54

Temeljne računovodske kategorije 55

Knjigovodske listine in poslovne knjige 56

Računovodski izkazi 57

Davki 58

Osnove dvostavnega knjigovodstva 59

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH60

Opredelitev predmeta..... 60

PRILOGE 61

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Predmet *poslovanje* je pomembna nadgradnja temeljnega znanja, ki ga dijaki ekonomske gimnazije pridobijo pri predmetih *ekonomija* in *podjetništvo*. Predmet povezuje in nadgrajuje teoretična in praktična znanja, pridobljena pri *ekonomiji* in *podjetništvu*, z osredotočenostjo na konkretno uporabo v dejanskem poslovnem okolju. Omogoča vertikalno nadgradnjo znanja ter horizontalno povezovanje znanj in spretnosti, kar prispeva k večji uporabnosti in trajnosti pridobljenega znanja. Tako omogoča celostno razumevanje poslovnih procesov in razvoj ključnih veščin za uspešno delovanje v gospodarstvu, bodisi kot prihodnji zaposleni ali podjetniki bodisi kot odgovorni potrošniki in investitorji.

Dijaki pri predmetu preko izkustvenega, problemskega in projektnega učenja razvijajo sposobnosti reševanja kompleksnih, avtentičnih nalog s poslovnega področja. Tako se učijo samostojnega in timskega dela, uporabe sodobne tehnologije ter razvijajo kompetence, kot so kritično mišljenje, komunikacijske spretnosti, samoiniciativnost in odgovornost – veščine, ki so ključne za uspeh v sodobni družbi in na trgu dela. Predmet omogoča tudi večjo individualizacijo učnega procesa, saj se vsebine lahko poglobljajo glede na interese, predznanje in sposobnosti posameznega dijaka.

Vsebinski sklopi predmeta temeljijo na konkretnih poslovnih področjih, kot so poslovna informatika, trženje, prodaja, finance, mednarodno poslovanje in računovodstvo. S tem predmet omogoča poglobitev v različne vidike poslovnega sveta, ki se v realnosti prepletajo in zahtevajo celostno razumevanje. Tako dijaki pridobijo uporabna znanja in veščine, ki jih lahko neposredno uporabijo pri nadaljnjem študiju ali samozaposlitvi oziroma delu v podjetjih.

Predmet je močno povezan tudi z drugimi strokovnimi predmeti v programu, še posebej s *podjetništvom* in *ekonomijo*. Posebej pomembno je, da dijaki razvijajo tudi digitalne kompetence, ki so nujne za uspešno delovanje v digitaliziranem poslovnem okolju.

Predmet pomembno prispeva k osebni rasti dijakov, saj spodbuja samozavest, sodelovanje, etično ravnanje in prevzemanje odgovornosti za lastno učenje in prihodnost. V tem smislu ima predmet ne le izobraževalno, temveč tudi vzgojno vrednost, ki presega zgolj pripravo na trg dela in seže v področje oblikovanja aktivnih, samostojnih in odgovornih državljanov.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Učni proces pri predmetu *poslovanje* temelji na razvijanju sposobnosti dijakov za samostojno, odgovorno in kritično presojanje poslovnih situacij, kar zahteva višje miselne procese, kot so analiziranje, vrednotenje in ustvarjanje. Ključno vodilo učitelja pri načrtovanju učnega procesa je ustvarjanje učnih okoliščin, v katerih dijaki aktivno gradijo svoje znanje z reševanjem problemskih in avtentičnih nalog, ki izvirajo iz resničnega poslovnega okolja. Takšen pristop spodbuja radovednost, odpira prostor za raziskovanje različnih možnosti in od dijaka terja premislek o posledicah odločitev.

Dijaki se pri predmetu srečujejo s kompleksnimi situacijami, ki nimajo enoznačnih rešitev, kar spodbuja razumevanje večplastnosti poslovnih odločitev in razvoj strategij za njihovo reševanje. Učitelj ne vodi učnega procesa s ciljem podajanja dokončnih odgovorov, temveč ustvarja pogoje, v katerih dijaki razvijajo lastne rešitve na osnovi logičnega sklepanja, razumevanja konteksta in uporabe pridobljenega znanja.

Pomembno vodilo je tudi prepletanje refleksije in dejanske izkušnje. Z analizo primerov iz prakse in z lastno udeležbo v simulacijskih situacijah dijaki prepoznajo zakonitosti poslovnega sveta in oblikujejo sposobnost samoevalvacije – kako sem razmišljal, zakaj sem ravnal tako, kaj bi bilo lahko drugače. Ta proces prispeva k oblikovanju poslovne etike in razumevanja družbene odgovornosti ter k dolgotrajni kognitivni zrelosti.

Učni proces naj bo zasnovan tako, da dijaka spodbuja k prevzemanju pobude in odgovornosti za lastno učenje, razvija metakognitivne spretnosti ter sposobnost prenosa znanja med različnimi poslovnimi situacijami. Znanje, ki ga dijaki oblikujejo pri tem predmetu, ni končno, temveč odprto in prilagodljivo – takšno, kakršno je tudi realno poslovno okolje, v katerem se bodo znašli po zaključku šolanja.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

V skladu s programom predmet *poslovanje* vključuje osem sklopov (tem) po 35 ur. Šola dijaku obvezno ponudi 70 ur iz vsebinskih sklopov poslovne informatike (A, B, C, D) predmeta *poslovanje*. Dijak iz ponudbe šole v preostalem obsegu ur obvezno izbira med preostalimi 35-urnimi vsebinskimi sklopi predmeta *poslovanje*, med predmetoma *ekonomska zgodovina* (35 ur) in *ekonomska geografija* (35 ur).

SKLOP	NASLOV
A	POSLOVNA INFORMATIKA – POSLOVNO ODLOČANJE
B	POSLOVNA INFORMATIKA – REŠEVANJE PROBLEMOV S PROGRAMIRANJEM
C	POSLOVNA INFORMATIKA – USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN
D	POSLOVNA INFORMATIKA – RAZVOJ RAČUNALNIŠKIH APLIKACIJ IN IGER
E	TRŽENJE IN PRODAJA
F	FINANCE
G	MEDNARODNO POSLOVANJE
H	RAČUNOVODSTVO

V spričevalo se vpiše ocena za predmet *poslovanje* in ne ocene za posamezne sklope. Če dijake različne sklope poučujejo različni učitelji, morajo ob koncu šolskega leta uskladiti zaključeno oceno za predmet *poslovanje*.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

POSLOVNA INFORMATIKA – POSLOVNO ODLOČANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Temeljni namen je razviti sposobnost dijakov za uporabo sodobnih informacijskih orodij za učinkovito podporo poslovnemu odločanju. Dijaki skozi reševanje avtentičnih nalog razvijajo razumevanje pomena analitičnega pristopa pri iskanju optimalnih rešitev na različnih poslovnih področjih, kot so proizvodnja, nabava, prodaja, logistika, kadrovanje, trženje in finance.

Posebna pozornost je namenjena uporabi finančnih funkcij, pri katerih se naučijo izvajati konkretne izračune – od določanja sedanje in prihodnje vrednosti do oblikovanja amortizacijskih načrtov in presoje donosnosti investicijskih projektov. To jim omogoča razumevanje, kako podjetja sprejemajo investicijske odločitve in kako različni dejavniki, kot so stroški kapitala ali provizije, vplivajo na končni donos. Dijaki tako ne razvijajo le tehničnih veščin, temveč tudi širše razumevanje finančne logike, kar jim omogoča večjo samostojnost, kritično presojo in pripravo na kompleksne finančne izzive v sodobnem svetu.

Tema obravnava tudi umetno inteligenco kot eno ključnih tehnologij sodobnega časa. Dijaki s tem pridobijo temeljno znanje o tem, kako delujejo algoritmi umetne inteligence, kar jim omogoča bolj kritično in odgovorno uporabo teh orodij. Pomemben vidik je tudi sposobnost presoje zanesljivosti in primernosti različnih rešitev umetne inteligence glede na konkretne poslovne potrebe, saj tehnologija sama po sebi še ne zagotavlja uspeha – ključno je, kako, kdaj in za kaj jo uporabimo. Z izračunavanjem stroškov uporabe velikih jezikovnih modelov dijaki razvijajo občutek za ekonomsko upravičenost uporabe tovrstnih storitev, kar je posebej pomembno v kontekstu poslovnega odločanja. Z uporabo programskih knjižnic in API-jev se dijaki naučijo osnov razvoja preprostih rešitev, ki temeljijo na umetni inteligenci. Tako ne postanejo le pasivni uporabniki, temveč aktivni soustvarjalci tehnoloških rešitev, kar jih opremlja z znanji in spretnostmi za delo v sodobnem, podatkovno in tehnološko podprtem poslovnem okolju.

OPTIMIZACIJSKI PROBLEMI

CILJI

Dijak:

- : razvija razumevanje potrebe po optimizaciji poslovnih procesov;
- : s pomočjo programskega orodja za delo s preglednicami izdelava model za presojo odločitev z izbranih poslovnih področij, ki so: proizvodnja – poišče optimalno kombinacijo proizvodnje, nabava – poišče optimalno velikost naročila oz. število naročil, prodaja – določi optimalno ceno za proizvod, logistika – reši transportni problem, kadri – določi optimalno število zaposlenih oz. način zaposlitve, trženje – določi optimalno kombinacijo promocijskih aktivnosti.

SC (4.5.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » prepozna posamezne elemente optimizacijskega problema;
- » opredeli neodvisne spremenljivke oz. možne rešitve problema;
- » opredeli ciljno spremenljivko oz. kriterijsko funkcijo;
- » opredeli omejitve, s katerimi se srečuje;
- » sestavi formule in izračuna vse potrebne spremenljivke;
- » poišče optimalno rešitev problema.

FINANČNE FUNKCIJE

CILJI

Dijak:

- : razvija razumevanje spreminjanja vrednosti denarja v času;
- : za podporo pri finančnih odločitvah uporablja ustrezna programska orodja.
- SC (4.5.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » reši naloge s področja spreminjanja vrednosti denarja v času z uporabo finančnih funkcij: sedanja vrednost (PV), prihodnja vrednost (FV), anuiteta (PMT), število obdobj (NPER) in obrestna mera (RATE);
- » izdela amortizacijski načrt za odplačilo kredita;
- » izračuna neto sedanjo vrednost projekta in pojasni njen pomen;
- » izračuna notranjo stopnjo donosa (IRR) za projekte z danimi finančnimi tokovi in presodi njihovo primernost za investiranje;
- » *izračuna popravljeno notranjo stopnjo donosa (MIRR) in jo uporabi kot kriterij za presojo projektov;*
- » izračuna tehtano povprečje stroškov kapitala (WACC) in ga uporabi kot zahtevano stopnjo donosa pri odločanju o investicijah;
- » sestavi predlog za investicijski proračun in razume, kako izključljivost projektov vpliva na njihovo izbiro;
- » *izračuna vrednost obveznice;*
- » *ugotovi, kako različna višina provizij pri vzajemnih skladih vpliva na donosnost naložbe.*

UMETNA INTELIGENCA

CILJI

Dijak:

- : razvija razumevanje delovanja algoritmov umetne inteligence;
- : razvija sposobnost prepoznave zanesljivosti in ustreznosti uporabe različnih aktualnih orodij umetne inteligence glede na področje uporabe;
SC (4.5.2.1)
- : na podlagi objavljenih cenikov velikih jezikovnih modelov izračuna primere stroškov uporabe le-teh;
- : s pomočjo obstoječih knjižnic z algoritmi umetne inteligence sestavi enostaven program.
SC (4.5.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » poišče aktualna orodja umetne inteligence za uporabo na različnih področjih poslovanja;
- » opredeli ustreznost uporabe različnih orodij umetne inteligence glede na namen uporabe;
- » pojasni uporabo API-jev velikih jezikovnih modelov pri razvoju specializiranih programskih rešitev;
- » sestavi enostaven program, v katerem uporabi knjižnice z algoritmi umetne inteligence.

POSLOVNA INFORMATIKA – REŠEVANJE PROBLEMOV S PROGRAMIRANJEM

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijakom s to temo omogočamo osnovno spoznavanje programiranja kot orodja za reševanje problemov v poslovnem okolju. Sklop uvaja temeljna znanja o algoritmih, programskih jezikih, spremenljivkah, pogojnih stavkih, zankah, funkcijah ter delu z vhodno-izhodnimi podatki in bazami podatkov.

Dijaki bodo pridobili osnovne praktične veščine, ki jim bodo pomagale razumeti, kako lahko programiranje pomaga avtomatizirati naloge, analizirati podatke in izboljšati poslovne procese. Spoznali bodo tudi pomen povezovanja informacijskih rešitev z zunanjim svetom, kar je danes ključnega pomena v digitalni ekonomiji.

Poznavanje programiranja bo dijakom ekonomske gimnazije koristilo tudi pri prihodnjem študiju in na poklicni poti, saj vse več poslovnih področij zahteva osnovno računalniško pismenost in razumevanje digitalnih orodij. S tem znanjem bodo bolje pripravljeni na sodelovanje v sodobnih timih, kjer se tehnologija vedno bolj prepleta s poslovnimi izzivi.

Glavni cilj sklopa je razviti pozitivno naravnost do programiranja, osnovne kompetence in motivacijo za nadaljnje izobraževanje na področju informatike, ki bo v prihodnosti nepogrešljiva veščina v poslovnem svetu.

ALGORITEMSKO REŠEVANJE PROBLEMOV

CILJI

Dijak:

- : razume algoritemski pristop k reševanju problemov;
- : razvija sposobnost členitve problema na posamezne korake;
- : razume vlogo (različnih) programskih jezikov;
- : razume pojem razvojnega okolja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » sestavi psevdo kodo za rešitev primera poslovnega problema;
- » preveri pravilnost delovanja algoritma;
- » *našteje najbolj razširjene programske jezike in področja njihove uporabe.*

SPREMENLJIVKE IN PODATKOVNI TIPI

CILJI

Dijak:

- : razlikuje med osnovnimi tipi podatkov in vrstami spremenljivk;
- : v izbranem programskem jeziku uporablja različne vrste spremenljivk.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » shrani različne tipe podatkov v ustrezne vrste spremenljivk;
- » izvaja pretvorbe tipov podatkov.

OPERATORJI

CILJI

Dijak:

- : razume različne vrste aritmetičnih, prireditvenih, primerjalnih in logičnih operatorjev ter operatorjev za delo z nizi;
- : razvija sposobnost uporabe kombinacij operatorjev in gnezdenih izrazov.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pravilno izbere operatorje oz. kombinacije le-teh za različne podane primere.

POGOJNI STAVKI IN ZANKE

CILJI

Dijak:

- razume različne vrste pogojnih stavkov (if, while, switch);
- razvija sposobnost uporabe enostavnih, sestavljenih in gnezdenih pogojnih stavkov;
- razume različne vrste zank (for, while);
- razvija sposobnost uporabe različnih vrst zank in gnezdenja le-teh.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » uporabi ustrezno obliko pogojnega stavka pri sestavi enostavnih programov v izbranem programskem jeziku;
- » uporabi različne vrste zank pri sestavi enostavnih programov v izbranem programskem jeziku.

FUNKCIJE

CILJI

Dijak:

●: razume vlogo funkcij pri programiranju.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » uporabi različne funkcije (iz standardnega nabora funkcij v izbranem programskem jeziku);
- » v izbranem programskem jeziku sestavi lastno funkcijo z vhodnimi parametri in vračilom rezultata.

VHODNI IN IZHODNI PODATKI

CILJI

Dijak:

- : razume pomen povezovanja informacijskih rešitev z zunanjim okoljem;
- : ločuje med posameznimi vrstami vhodnih in izhodnih podatkov;
- : razvija sposobnost uporabe različnih vrst vhodnih podatkov;
- : razvija sposobnost izvoza podatkov v različnih oblikah.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » opiše različne oblike vhodnih in izhodnih podatkov;
- » uporabi različne metode zajema in izpisa podatkov;
- » konstruira program s tekstovnim zajemom (s strani uporabnika programa) in izpisom podatkov;
- » konstruira program s preprostim grafičnim uporabniškim vmesnikom za zajem (s strani uporabnika programa) in izpis podatkov;
- » konstruira program, s katerim izdela preprost graf s prikazom podatkov;
- » konstruira program, s katerim izdela sliko;
- » konstruira program, s katerim ustvari zvoke;
- » s pomočjo izbranega programskega jezika bere in piše v besedilne datoteke;
- » s pomočjo izbranega programskega jezika bere in piše v datoteke specifičnih formatov (npr. za delo s preglednicami, urejanje besedila, XML, JSON, HTML);
- » s pomočjo izbranega programskega jezika dostopa in zajema zunanje vire podatkov (dostopnih prek interneta, npr. podatke o cenah vrednostnih papirjev, vremenu, prometu ipd.).

BAZE PODATKOV

CILJI

Dijak:

- : razume vlogo baz podatkov v sodobnih informacijskih sistemih;
- : razume relacijski podatkovni model;
- : razvija sposobnost uporabe baz podatkov.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » opredeli bazo podatkov in razloži njene funkcije;
- » oblikuje relacijski model podatkov za izbrani poslovni primer;
- » *s pomočjo programskega jezika ali programa za delo z bazami podatkov ustvari bazo podatkov in tabele v njej, vnese podatke ter pripravi poizvedbe.*

POSLOVNA INFORMATIKA – USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

OBVEZNO

NAČRTOVANJE DIGITALNIH VSEBIN

CILJI

Dijak:

○: krepi sposobnosti za uresničevanje svojih zamisli;

SC (5.1.2.2)

○: razvija ustvarjalnost, inovativnost in sprejemanje tveganj ter sposobnost načrtovanja in vodenja projektov za doseganje ciljev.

SC (5.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » samostojno izbere problem, povezan s področjem poslovnih informacij, in ga reši;
- » pojasni postopke in načine načrtovanja, gradnje in uporabe informacijskih virov;
- » *pojasni večpredstavne vire poslovnih informacij;*
- » *pojasni pomen priprave in izbire strategije za učinkovito izvedbo;*
- » uporabi več različnih programskih orodij za izdelavo večpredstavne predstavitev;
- » poišče gradiva v lokalnem in globalnem omrežju;
- » opiše postopek izdelave večpredstavne predstavitev;
- » pojasni pomen enotnega oblikovanja predstavitev;
- » *pojasni lastnosti uspešne predstavitve poslovnih informacij.*

OBDELAVA ZVOKA

CILJI

Dijak:

O: razvija sposobnost snemanja, urejanja in obdelave zvočnih posnetkov z uporabo ustreznih digitalnih orodij ter razume osnovna pravila kakovostne zvočne produkcije.

SC (4.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » uporabi mikrofona, kamero, tablico, pametni telefon oziroma druge naprave za zajem zvoka;
- » uporabi ustrezno zvočno ozadje za predstavitev in pri tem upošteva psihologijo zvoka;
- » uporabi program za večstezni montažo zvoka;
- » razlikuje vrste zapisov zvočnih gradiv;
- » shrani projekt zvočne predstavitve v več oblikah in pojasni podrobnosti zapisa;
- » uporabi različne zvočne efekte (*normalizacija zvoka, prilagoditev glasnosti, popačenje, hitrost posnetka, odstranjevanje šumov*);
- » pojasni vire zvočnih datotek in pogoje njihove uporabe.

OBDELAVA VIDEA

CILJI

Dijak:

O: razvija sposobnost načrtovanja, snemanja, urejanja in montaže videovsebin z uporabo ustreznih digitalnih orodij ter razume temeljna pravila vizualnega pripovedovanja in tehnične kakovosti videoposnetkov.

SC (4.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » uporabi mikrofona, kamero, tablico, pametni telefon oziroma druge naprave za zajem videa;
- » vsebinsko pravilno razdeli in načrtuje videovsebino (uvod, jedro, zaključek);
- » uporabi program za montažo videoposnetkov;
- » uporabi različne pripomočke v programu za videomontažo (vstavljanje napisov, efekti, slika v sliki, vstavljanje zvoka, zvočna regulacija).

POSLOVNE PREDSTAVITVE

CILJI

Dijak:

O: razvija sposobnost načrtovanja, oblikovanja in izvedbe učinkovite poslovne predstavitve z uporabo ustreznih digitalnih orodij ter upoštevanjem osnovnih načel vizualne in verbalne komunikacije.

SC (4.3.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izbere primerno orodje za svojo predstavitev;
- » upošteva pravila za pripravo, izdelavo in izvedbo dobre predstavitve;
- » *izvede predstavitev pred celotnim razredom.*

PREDSTAVITEV VSEBIN NA SPLETU

CILJI

Dijak:

O: razvija razumevanje objavljjanja digitalnih vsebin na spletu z uporabo ustreznih spletnih orodij ter upoštevanjem načel dostopnosti, preglednosti in varne spletne komunikacije.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni temeljne pojme predstavitve informacije na spletu;
- » pojasni temeljne zakonitosti predstavitve informacije na spletu;
- » *objavi vsebine na spletu prek ustreznih kanalov;*
- » pojasni in kritično uporabi varnostne mehanizme za objavljjanje vsebin na spletu.

POSLOVNA INFORMATIKA – RAZVOJ RAČUNALNIŠKIH APLIKACIJ IN IGER

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema omogoča osnovno spoznavanje procesa razvoja računalniških iger in aplikacij kot načina ustvarjanja digitalnih produktov, ki združujejo kreativnost in reševanje problemov.

Dijaki spoznajo ključne elemente razvoja iger, kot so zgodba, igralne mehanike, motivacija igralcev in uporabniška izkušnja. Proces oblikovanja igre spodbuja analitično mišljenje, načrtovanje, eksperimentiranje in iterativno reševanje problemov, saj morajo razvijalci usklajevati tehnične, estetske in uporabniške vidike. S tem se dijakom razvijajo pomembne veščine, kot so kritično razmišljanje, ustvarjalnost, timsko delo in prilagodljivost, ki so uporabne tudi zunaj področja računalništva. Razvoj iger je tako priložnost za izražanje lastne kreativnosti skozi strukturirano in sistematično delo.

Pri razvoju aplikacij se dijaki seznani z oblikovanjem funkcionalnih in uporabniku prijaznih rešitev, ki podpirajo različne poslovne potrebe in uporabniške zahteve, s poudarkom na enostavnosti uporabe in učinkoviti organizaciji informacij.

Oba dela dopolnjuje skupno spoznavanje osnovnih orodij za izdelavo digitalnih vsebin, oblikovanje uporabniških vmesnikov, delo z digitalnimi viri ter za razumevanje osnov poslovnih modelov in možnosti objave izdelkov. S tem dijaki pridobijo temeljno digitalno pismenost, ki jih pripravi na nadaljnje učenje in uporabo sodobnih tehnologij v poslovnem okolju.

SNOVANJE RAČUNALNIŠKIH APLIKACIJ IN IGER

CILJI

Dijak:

○: razvija razumevanje iger in aplikacij kot sredstev za izražanje lastne kreativnosti;

SC (1.3.4.2)

○: razvija razumevanje uporabniške izkušnje in psihologije igralca.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » na primeru izbrane aplikacije ali igre pojasni, kaj je potrebno za njen nastanek;
- » *izdela dokument s konceptom igre, v katerem opredeli motivacijo igralca in njegovo ključno doživetje, cilje igre, temeljne igralne mehanike, zgodbo in vizualni slog ter morebitne druge elemente;*
- » *izdela dokument s konceptom aplikacije, v kateri opredeli ključne funkcije aplikacije in uporabniško izkušnjo, ciljno skupino.*

PROGRAMSKA ORODJA ZA IZDELAVO APLIKACIJ IN IGER

CILJI

Dijak:

🔵: razvija razumevanje različnih programskih orodij za izdelavo aplikacij in iger;

🔵: ustvari preprosto igro ali aplikacijo.

🔴SC (1.3.3.1 | 5.3.1.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni različna programska orodja za izdelavo aplikacij in iger;
- » v izbranem programskem orodju izbere ustrezne nastavitve in ustvari nov projekt;
- » izdelava naslovno sceno;
- » naslovni sceni doda glasbo;
- » s pomočjo slik in gumbov izdelava grafični uporabniški vmesnik;
- » izdelava navigacijo med scenami;
- » izdelava preprosto animacijo;
- » *pojasni bistvo objektnega programiranja;*
- » *pojasni izraze: scena, objekt, skripta, atributi, spremenljivka, metoda, razred, enkapsulacija, dedovanje;*
- » izdelava tridimenzionalno okolje za igro;
- » v okolje vstavi lik, ki omogoča gibanje in pogled iz prve (ali tretje) osebe;
- » *v okolje vstavi objekte, ki jih je izdelal z orodjem za tridimenzionalno modeliranje.*

TRIDIMENZIONALNO MODELIRANJE

CILJI

Dijak:

O: spozna možnosti, ki jih ponuja tridimenzionalno modeliranje pri ustvarjanju vsebine za aplikacije, igre ali 3D tisk;

O: z ustvarjanjem tridimenzionalnih modelov po lastni izbiri razvija svojo kreativnost.

SC (1.3.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » našteje različna programska orodja za tridimenzionalno modeliranje;
- » v izbranem programskem orodju izbere ustrezne nastavitve in ustvari nov projekt;
- » modelira v objektnem načinu – ustvarjanje, izbira, premikanje, sukanje, brisanje, spreminjanje lastnosti objektov;
- » modelira v urejevalnem načinu – uporabi točke, robove in ploskve, razčlenitev, izvlečenje, glajenje;
- » postavi kamero;
- » izbere ustrezno osvetlitev;
- » izdelava tridimenzionalni model preprostega objekta po izbiri;
- » *izdelava lik (osebo) za uporabo v igri.*

POSLOVNI MODELI NA PODROČJU RAČUNALNIŠKIH IGER IN APLIKACIJ

CILJI

Dijak:

- » razvija razumevanje poslovnega vidika računalniških iger in aplikacij.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razlikuje različne poslovne modele, ki jih je mogoče uporabiti za ustvarjanje prihodkov z računalniškimi aplikacijami in igrami.

OBJAVA IZDELKA

CILJI

Dijak:

●: razvija razumevanje možnosti objave svojega izdelka.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni možnosti objave na platformah in spletnih straneh;
- » pojasni osnovne vidike licenc, avtorskih pravic in stroškov objave;
- » *objavi svoj izdelek na spletu.*

TRŽENJE IN PRODAJA

OBVEZNO

OPIS TEME

Tema dijakom omogoča poglobljanje razumevanja konceptov trženja in prodaje ter njunega pomena v sodobnem poslovnem okolju. Poudarek je na spoznavanju, kako vedenje potrošnikov, segmentacija in različni tržni modeli vplivajo na uspešnost podjetij. Dijaki se seznani z različnimi metodami analize trga, načrtovanja trženjskih kampanj in merjenja njihove učinkovitosti.

Trženje in prodaja sta priložnost za izražanje kreativnosti, saj dijaki oblikujejo konkretne marketinške vsebine in kampanje, s katerimi ciljajo različne ciljne skupine. Proces načrtovanja trženjskih aktivnosti spodbuja analitično mišljenje, sposobnost reševanja problemov in prilagajanje strategij odzivom uporabnikov.

Poleg tega se dijaki zavedajo etičnih vidikov trženja in prodaje ter odgovornosti posameznika za ugled organizacije in trajnostni razvoj. Razvijajo komunikacijske in predstavitvene veščine, ki so ključne za osebni in poklicni razvoj ter uspešno vključevanje na trg dela.

S posebnim poudarkom na malih in srednje velikih podjetjih ter digitalnih kanalih trženja se dijaki pripravijo na praktične izzive sodobnega poslovanja, kjer morajo kreativno in učinkovito upravljati omejene vire ter razumeti specifične potrebe različnih ciljnih skupin.

OSNOVE TRŽENJA IN PRODAJE

CILJI

Dijak:

- : razvija celovito razumevanje konceptov trženja in prodaje ter njunih vlog v sodobnem poslovnem okolju;
- : krepi sposobnost analitičnega razmišljanja o vedenju potrošnikov in pomenu segmentacije za oblikovanje učinkovitih trženjskih pristopov;
- : razvija zmožnost kritične presoje trženjskih modelov in pristopov ter razumevanje njihovega vpliva na delovanje organizacije;
- : razvija zavest o pomembnosti etičnih vidikov trženja in prodaje.

SC (1.2.2.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni pomen in razliko med trženjem in prodajo;
- » pojasni dejavnike, ki vplivajo na nakupno obnašanje (kultura, osebnost, družba, konkretna situacija);
- » pojasni proces nakupa – od prepoznavne potrebe, iskanja informacij, ocenjevanja alternativ, nakupa in ponakupnega obnašanja;
- » pojasni pomen poglobljenega razumevanja uporabnikov in metode razumevanja, primarno poglobljeni intervju;
- » pojasni logiko segmentacije in opredeli značilnosti posameznih segmentov, ki so uporabne za trženjske in prodajne aktivnosti;
- » pojasni pomen zadovoljnih uporabnikov in učinkovite distribucije koristi, ne glede na tip organizacije;
- » opredeli elemente, kritično vrednoti modela 4P in 7P pri trženju izdelkov in storitev na konkretnih primerih;
- » razlikuje med željami in obnašanjem potrošnikov;
- » pojasni umeščenost trženja in prodaje v organizacijsko strukturo podjetja ter potencialne konflikte med različnimi funkcijami v podjetju;
- » pojasni različne pristope k merjenju učinkovitosti trženja in prodaje ter pomen merjenja;
- » razume pomen logik trženja in prodaje pri iskanju zaposlitve;
- » opredeli različne okoliščine v osebnem in poslovnem življenju, v katerih sam osebno ali njegov bližnji uporabi pristope trženja in prodaje za doseganje ciljev;
- » ozavešči etične dileme trženja in prodaje ter jih kritično vrednoti.

TRŽENJE IN PRODAJA KOT SPLOŠNI KOMPETENCI

CILJI

Dijak:

○: razvija zavest o osebnem kariernem razvoju in sprejema odgovornost za aktivno načrtovanje in uresničevanje svojih poklicnih ciljev;

SC (3.1.3.1)

○: krepi sposobnosti samostojnega iskanja priložnosti ter učinkovitega ravnanja z lastnimi viri;

SC (5.2.3.1)

○: razume pomen komunikacijskih veščin, zlasti predstavitvenih, kot ključnih orodij za uspešno osebno in poklicno rast.

○: razvija zavedanje o svoji vlogi in odgovornosti znotraj organizacije ter njenem ugledu, pri čemer aktivno prispeva k uspešnosti in trajnostnemu razvoju organizacije.

SC (2.4.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni lastne karijerne cilje (kratkoročne);
- » našteje načine, kako hitreje in učinkoviteje zasledovati te cilje, ter jih konkretizira;
- » *pojasni pomen socialne mreže in vseživljenjskega učenja za iskanje zaposlitve in uspešno kariero;*
- » *pojasni pomen učinkovitih predstavitev kot orodja za lasten karierni razvoj;*
- » *samostojno izvaja aktivnosti, s katerimi si poveča zaposlitvene možnosti oziroma razvija kariero;*
- » pojasni odgovornost vsakega zaposlenega v kateri koli organizaciji za uspešnost organizacije, ustvarjanje in vzdrževanje dobrega imena organizacije ter pridobivanje uporabnikov.

TRŽENJE IN PRODAJA V MALIH IN SREDNJE VELIKIH PODJETJIH (MSP)

CILJI

Dijak:

- 🔵: razvija razumevanje specifičnih izzivov in priložnosti trženja ter prodaje v malih in srednje velikih podjetjih ter prepozna razlike med različnimi tipi ciljnih kupcev;
- 🔵: krepi sposobnost analize trga in konkurence ter samostojno oblikuje strategije in ukrepe za povečanje prodaje, pri čemer uporablja različne tržne kanale in metode merjenja uspešnosti;
- 🔵: razvija praktične veščine ustvarjanja marketinških vsebin in načrtovanja distribucije izdelkov ter storitev, prilagojenih potrebam ciljne publike in značilnostim MSP.

IZBRANE TEME TRŽENJA IN PRODAJE

CILJI

Dijak:

O: krepi sposobnost načrtovanja in izvajanja učinkovitih trženjskih kampanj, pri čemer kritično ocenjuje primernost različnih kanalov in pristopov v sodobnem digitalnem okolju.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » opredeli pomen osebne prodaje in direktnega marketinga;
- » opredeli pomen odnosov z javnostmi;
- » na konkretnih primerih pojasni in samostojno zasnuje spletno oglaševalsko kampanjo z jasno ciljno skupino in konkretnimi aktivnostmi;
- » opredeli pomen socialnih omrežij pri trženju in prodaji;
- » na konkretnem primeru kritično ovrednoti (ne)primernost socialnih omrežij za trženje in prodajo;
- » opredeli in na konkretnem primeru pojasni gverilsko in virusno trženje;
- » pojasni dileme cenovnih strategij in postavljanja cene.

FINANCE

OBVEZNO

OPIS TEME

Razvijanje finančne pismenosti je ključnega pomena za odgovorno upravljanje osebnih sredstev, kar posameznikom omogoča boljše načrtovanje prihodnosti, zmanjševanje tveganj in izogibanje finančnim pastem, kot so prevare ali čezmerni dolgovi. Tema osebnih financ obravnava pomembne vsebine, kot so hierarhija finančnih ciljev, vrste prihodkov, varčevanje, najem kreditov, zavarovanja ter prepoznavanje finančnih tveganj in prevar. Dobro razumevanje teh vsebin krepi samozavest pri sprejemanju finančnih odločitev in omogoča doseganje stabilnosti ter dolgoročne finančne svobode.

Razumevanje poslovnih financ pa je ključno za učinkovito upravljanje podjetij in njihovo rast. Tema zajema vire financiranja, ocenjevanje investicijskih priložnosti, upravljanje denarnih tokov, tveganj ter odločanje o dividendni politiki in obratnem kapitalu. Pridobljeno znanje omogoča prihodnjim poslovnim vodjem sprejemanje premišljenih odločitev, ki vplivajo na uspešnost in trajnost podjetja, hkrati pa spodbuja kritično razmišljanje o finančnih tveganjih in priložnostih, kar je ključno za strateško načrtovanje in dolgoročni razvoj organizacije.

OSEBNE FINANCE

CILJI

Dijak:

- : ozavesti pomen upravljanja svojih financ in razvija dobre navade v zvezi z ravnanjem z denarjem;
- : prepozna tveganja v osebnih financah, vključno s prevarami, finančnimi krizami in interesi finančnih institucij;
- SC (5.3.3.2)
- : analizira pretekle in aktualne finančne pojave z namenom boljšega razumevanja delovanja finančnega sistema.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » opredeli hierarhijo finančnih ciljev;
- » razlikuje aktivne in pasivne prihodke;
- » pojasni, pod katerimi pogoji je smiselno najeti kredit;
- » *pojasni glavne vrste zavarovanj in kdaj jih potrebujemo;*
- » prepozna finančne prevare;
- » analizira konflikte interesov, ki se pojavljajo v finančni industriji, in presoja, kakšne nevarnosti to prinaša za investitorje;
- » *analizira razloge za nastanek finančnih kriz.*

TVEGANJE IN DONOSNOST

CILJI

Dijak:

○: razvija razumevanje povezave med potencialno donosnostjo in tveganjem naložb;

SC (5.3.3.2)

○: raziskuje, kako osebne značilnosti in odnos do tveganja vplivajo na izbiro naložb.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razlikuje sistematično in nesistematično tveganje;
- » pojasni, kako z razpršitvijo premoženja zmanjšujemo tveganje;
- » razloži vlogo nagnjenosti k tveganju pri izbiri investicij;
- » s pomočjo povezave med tveganjem in zahtevano donosnostjo grafično prikaže investicijske možnosti ter komentira njihovo smiselnost.

FINANČNE NALOŽBE

CILJI

Dijak:

- : razume finančne instrumente in njihove značilnosti ter vlogo pri dolgoročnem finančnem načrtovanju;
 - : analizira, kako se naložbene možnosti razlikujejo glede na tveganje, pričakovano donosnost in stroške;
 - : razume pot do finančne svobode.
- SC (5.2.5.3)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » opredeli obveznice in pojasni prednosti nakupa obveznic z vidika vlagatelja;
- » opredeli delnice in pojasni prednosti nakupa delnic z vidika vlagatelja;
- » pojasni delovanje vzajemnih skladov;
- » definira provizije, s katerimi se srečamo pri trgovanju s finančnimi instrumenti;
- » pojasni bistvo indeksnih oz. ETF skladov in analizira njihove prednosti v primerjavi z vzajemni skladi;
- » na konkretnih primerih izbranih skladov izračuna, kako različna višina provizij na dolgi rok vpliva na donosnost;
- » analizira različne naložbene strategije;
- » *na primerih analizira alternativne naložbe (naložbe v nepremičnine, drage kovine ipd.);*
- » *vrednoti delnice, obveznice in druge finančne naložbe.*

POSLOVNE FINANCE

CILJI

Dijak:

- razvija razumevanje različnih načinov financiranja podjetij ter njihovega vpliva na poslovanje in rast;
- razvija sposobnost kritičnega presojanja investicijskih priložnosti in njihovih posledic za dolgoročno uspešnost podjetja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » razlikuje notranje in zunanje vire financiranja podjetja;
- » analizira prednosti in slabosti posameznih načinov financiranja za podjetje;
- » izračuna povprečne stroške financiranja podjetja;
- » po izbranih kriterijih za presojo upravičenosti investicij analizira ustreznost projektov in določi investicijski proračun podjetja;
- » oceni denarne tokove in tveganja projektov;
- » *pojasni dileme dividendne politike;*
- » *pojasni temelje upravljanja z obratnim kapitalom.*

MEDNARODNO POSLOVANJE

OBVEZNO

OPIS TEME

Razumevanje mednarodnega poslovanja je danes nujno zaradi vse bolj povezanega in globaliziranega sveta, kjer podjetja delujejo na mednarodnih trgih in se soočajo s številnimi izzivi in priložnostmi. Tema zajema kompleksne vidike globalizacije, njene zgodovinske razvojne faze, različne dimenzije (ekonomsko, politično, kulturno) ter vplive globalnih trendov, kot so klimatske spremembe, migracije in demografske spremembe. Poudarja pomen mednarodnih organizacij, kot so Evropska unija, Svetovna trgovinska organizacija in druge, ter njihovo vlogo pri spodbujanju mednarodnega sodelovanja. Prav tako se osredotoča na sistematično analizo poslovnega okolja in konkurence na tujih trgih, uporabo različnih strategij vstopa na tuje trge ter prilagajanje trženjskih pristopov glede na specifične značilnosti ciljnih trgov. Poleg tega obravnava omejitve v mednarodni trgovini in uporabo sodobnih digitalnih orodij za podporo poslovanju ter poudarja pomen razumevanja medkulturnih razlik za uspešno komunikacijo in sodelovanje v globalnem poslovnem okolju. Glede na to, da je Slovenija majhno in izvozno usmerjeno gospodarstvo, je dobro, da dijaki spoznajo osnove mednarodnega poslovanja, saj bodo v prihodnosti verjetno delovali v podjetjih, ki poslujejo tudi s tujino.

GLOBALIZACIJA IN TRENDI

CILJI

Dijak:

- : razvija celostno razumevanje pojma globalizacije, njene zgodovinske dinamike in različnih dimenzij, ki oblikujejo sodobni svet;
- : krepi sposobnost analize dejavnikov, ki spodbujajo ali ovirajo globalizacijo, ter razume njen vpliv na družbene, ekonomske in okoljske procese;
- : razvija kritično presojo globalnih trendov in njihovih posledic za poslovanje, družbo in okolje, pri čemer upošteva različna stališča in argumente.

SC (1.2.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » opredeli globalizacijo in zgodovino globalizacije od arhaičnih časov kitajskih in evropskih imperijev do srednjeveških osvajalcev, razmaha v 18. stoletju in še posebej dogajanj v 19. in 20. stoletju;
- » razloži različne oblike globalizacije (najpomembnejše: ekonomska, kulturna in politična ter okoljska);
- » opredeli dejavnike, ki spodbujajo globalizacijo, in dejavnike, ki jo ovirajo;
- » opredeli vpliv globalnih trendov na poslovanje, npr. klimatske spremembe in trajnostni razvoj, demografske spremembe, migracije, neenakost;
- » *pojasni razvoj ključnih vidikov globalizacije – gibanje ljudi, blaga in informacij;*
- » *pojasni načine merjenja globalizacije;*
- » pojasni ključne pozitivne in negativne vidike globalizacije;
- » *pojasni argumente nasprotnikov globalizacije.*

EVROPSKA UNIJA IN DRUGE ORGANIZACIJE MEDNARODNEGA SODELOVANJA

CILJI

Dijak:

- razvija razumevanje pomena Evropske unije in drugih ključnih mednarodnih organizacij pri oblikovanju in spodbujanju mednarodnega sodelovanja in poslovanja;
- krepi sposobnost povezovanja globalnih in regionalnih mednarodnih okvirov s prakso in izzivi sodobnega poslovanja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni vlogo EU;
- » pojasni vlogo drugih medvladnih organizacij pri spodbujanju mednarodnega poslovanja – STO, UN, IMF, WB;
- » pojasni zgodovinski razvoj EU;
- » pojasni vlogo ključnih institucij EU;
- » razloži štiri temeljne svoboščine EU;
- » predstavi vlogo temeljnih svoboščin EU pri gospodarskem razvoju Slovenije ter pri svojem kariernem razvoju.

ANALIZA POSLOVNEGA OKOLJA

CILJI

Dijak:

- : razvija sposobnost sistematične analize različnih dejavnikov poslovnega okolja, ki vplivajo na uspešnost podjetja na mednarodnih trgih;
- : krepi uporabo različnih analitičnih modelov in orodij za ocenjevanje poslovnih priložnosti, konkurence in tveganj v izbranih tujih okoljih ter zna rezultate predstaviti na pregleden in strukturiran način;
- : razvija kritično presojo in samostojnost pri zbiranju, vrednotenju ter interpretaciji podatkov iz različnih virov za podporo strateškim odločitvam podjetja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni pomen analize poslovnega okolja;
- » pojasni analizo PEST za analizo izbranega tujega poslovnega okolja;
- » uporabi analizo PEST na praktičnem primeru konkretnega tujega trga in panoge;
- » pojasni Porterjev model petih silnic za analizo panoge;
- » uporabi Porterjev model petih silnic na praktičnem primeru konkretne panoge v izbrani tuji državi;
- » analizira konkurente za specifični trg s pomočjo sekundarnih virov;
- » uporabi primarne vire (telefonski pogovori, skrito nakupovanje ipd.) za analizo konkurence na tujih trgih;
- » tabelarično ponazori prednosti in slabosti mednarodnih konkurentov po izbranih kazalnikih v primerjavi z izbranim slovenskim podjetjem;
- » pojasni analizo SWOT za analizo trga in podjetja na določenem trgu;
- » izdela analizo SWOT konkretnega slovenskega podjetja in konkretnega tujega trga.

VSTOP NA TUJI TRG

CILJI

Dijak:

- razvija razumevanje različnih strategij in načinov vstopa na tuje trge ter zna oceniti njihove prednosti in omejitve v kontekstu specifičnih poslovnih in tržnih okoliščin;
- krepi sposobnost prilagajanja trženjskih pristopov glede na značilnosti ciljnega tujega trga in konkurenčne prednosti podjetja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni različne oblike vstopa na tuje trge;
- » opredeli prednosti in slabosti različnih oblik vstopa na tuje trge;
- » *analizira primernost uporabe različnih oblik vstopa glede na specifikke trga in podjetja;*
- » *opredeli konkurenčne prednosti izbranega slovenskega podjetja na tujem trgu;*
- » *za izbrano slovensko podjetje predlaga najprimernejšo obliko vstopa na tuji trg (poslovni model) in jo konkretizira;*
- » *opredeli posebnosti tujih trgov v odnosu do trženja;*
- » *opredeli ključne tehnološke in demografske spremembe, ki vplivajo na vedenje kupcev na različnih trgih.*

OMEJITVE V MEDNARODNI TRGOVINI

CILJI

Dijak:

O: razvija zmožnost učinkovite uporabe sodobnih spletnih storitev in digitalnih orodij za podporo procesom mednarodnega poslovanja ter vzpostavljanje mednarodnih poslovnih povezav.

SC (1.2.5.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni carine, kvote, subvencije, uvozno-izvozna dovoljenja;
- » *pojasni druge ukrepe omejevanja mednarodne trgovine;*
- » *pojasni položaj Slovenije glede omejevanja mednarodne trgovine in opiše institucije, ki to področje nadzirajo.*

INFORMACIJSKA PODPORA MEDNARODNEMU POSLOVANJU

CILJI

Dijak:

O: razvija zmožnost učinkovite uporabe sodobnih spletnih storitev in digitalnih orodij za podporo procesom mednarodnega poslovanja ter vzpostavljanje mednarodnih poslovnih povezav.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni vlogo spletnih storitev (baz podatkov in spletnih tržnic) za spodbujanje mednarodnega poslovanja;
- » *samostojno poišče dobavitelje za izbrano blago ali storitev;*
- » *uporabi komunikacijska orodja za komunikacijo s potencialnimi dobavitelji;*
- » *poišče različne možnosti transporta za izbrano blago iz Slovenije ali v Slovenijo in pridobi pogoje izbranega.*

DELO V MULTIKULTURNEM OKOLJU

CILJI

Dijak:

O: razvija zavedanje in razumevanje pomena medkulturnih razlik ter njihovega vpliva na komunikacijo, sodelovanje in uspešnost v mednarodnem poslovnem okolju.

SC (2.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni pomen širjenja znanja in izkušenj v mednarodnih poslovnih sistemih;
- » pojasni specifične dela v mednarodnih poslovnih sistemih;
- » opredeli ključne medkulturne razlike med večjimi zunanjetrgovinskimi partnericami Slovenije in Slovenijo.

RAČUNOVODSTVO

OBVEZNO

OPIS TEME

Računovodstvo je temelj vsakega uspešnega podjetja, saj omogoča pregledno in urejeno spremljanje poslovanja ter sprejemanje premišljenih odločitev. Dijaki skozi to temo spoznajo pomen računovodskih informacij za različne uporabnike – od lastnikov in menedžerjev do države in investitorjev – ter se seznaniijo z osnovnimi funkcijami in vrstami računovodstva. Naučijo se uporabljati temeljne računovodske kategorije, kot so sredstva, obveznosti, stroški, prihodki in odhodki, ter spoznajo, kako te kategorije vplivajo na finančno stanje podjetja. Razumejo vlogo knjigovodskih listin in poslovnih knjig, učijo se sestavljati bilance stanja in izkaze poslovnega izida ter interpretirati računovodske izkaze in kazalnike. Spoznajo tudi osnovne davčne pojme in se seznaniijo z davki, ki vplivajo na poslovanje podjetij. Pomemben del vsebine je tudi poznavanje osnov dvostavnega knjigovodstva in pravil knjiženja, kar dijakom omogoča konkretno razumevanje vsakdanjih računovodskih nalog. Poznavanje računovodstva jim omogoča boljše razumevanje poslovnega sveta, ne glede na to, ali bodo v prihodnosti podjetniki, menedžerji ali del ekipe v finančnem oddelku.

OPREDELITEV, FUNKCIJE IN VRSTE RAČUNOVODSTVA

CILJI

Dijak:

O: krepi zavedanje o vlogi računovodskih informacij in njihovi uporabnosti za različne deležnike v poslovnem okolju;

O: spozna temeljne standarde in etične smernice, ki usmerjajo strokovno delo na področju računovodstva.

SC (1.2.2.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni osnovno delovanje računovodstva;
- » pojasni pomembnost računovodstva, strokovno ravnanje na področju računovodstva ter uporabnike računovodskih informacij;
- » pojasni pomen slovenskih računovodskih standardov;
- » *pojasni izbrane računovodske standarde in kodeks poklicne etike računovodje;*
- » prepozna in razlikuje med funkcijami računovodstva;
- » opiše in razloži delovanje knjigovodstva, računovodskega predračunavanja, nadziranja in analiziranja;
- » prepozna in razlikuje med vrstami računovodstev;
- » *analizira povezanost funkcij računovodstva in vrst računovodstva.*

TEMELJNE RAČUNOVODSKE KATEGORIJE

CILJI

Dijak:

- : razvija razumevanje in uporabo temeljnih računovodskih kategorij: sredstev in obveznosti do virov sredstev, stroškov, prihodkov in odhodkov;
- : analizira vpliv posameznih računovodskih kategorij na finančno stanje podjetja in poslovne odločitve.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni temeljne ekonomske kategorije v računovodstvu;
- » pojasni premoženje podjetja;
- » razvrsti različne vrste sredstev;
- » pojasni obveznosti do virov sredstev in vrste obveznosti do virov sredstev;
- » razvrsti različne vrste obveznosti do virov sredstev;
- » opredeli stroške;
- » ugotovi pomen stroškov za podjetje;
- » našteje različne vrste stroškov poslovanja;
- » opredeli prihodke;
- » analizira pomen prihodkov za podjetje;
- » opredeli pojem odhodki;
- » analizira pomen odhodkov za podjetje;
- » razlikuje med stroški, odhodki, izdatki, odlivi, prihodki, prejemki in prilivi;
- » opiše potek inventure sredstev in obveznosti do virov sredstev ter usklajevanja stanja s poslovnimi knjigami.

KNJIGOVODSKE LISTINE IN POSLOVNE KNJIGE

CILJI

Dijak:

- razume pomen in funkcijo knjigovodskih listin ter poslovnih knjig kot temeljnih orodij za evidentiranje in organizacijo računovodskih podatkov.
- prepozna različne vrste knjigovodskih listin, jih pravilno označi ter evidentira v ustrezne poslovne knjige z uporabo računovodskih programov.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni pojem, vsebino, vrste in oblike knjigovodskih listin;
- » označi in preveri knjigovodske listine;
- » pojasni pojem in vrste poslovnih knjig;
- » razlikuje med temeljnimi poslovnimi knjigami;
- » uporabi računovodski program za vpis knjigovodskih listin v ustrezno poslovno knjigo.

RAČUNOVODSKI IZKAZI

CILJI

Dijak:

- : razume vlogo in vsebino osnovnih računovodskih izkazov ter njihov pomen za poslovno odločanje in spremljanje finančnega stanja podjetja;
- : interpretira računovodske izkaze in njihove kazalnike ter razume medsebojno povezanost posameznih izkazov za boljše razumevanje finančnega stanja in uspešnosti podjetja.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » našteje računovodske izkaze;
- » pojasni vrste in oblike bilanc stanja in izkaza poslovnega izida;
- » pojasni vsebino bilance stanja in izkaza poslovnega izida;
- » sestavi bilance stanja in izkaz poslovnega izida;
- » prepozna bilančne spremembe;
- » analizira, kako bilančne spremembe vplivajo na gospodarske kategorije organizacije;
- » bere in analizira računovodske izkaze;
- » analizira, kako sta medsebojno povezana bilanca stanja in izkaz poslovnega izida;
- » *pojasni računovodske kazalnike.*

DAVKI

CILJI

Dijak:

- razvija razumevanje pomena davkov za delovanje države in podjetij ter zavezanost k odgovornemu plačevanju davkov;
- spoznava osnovne značilnosti slovenske davčne zakonodaje.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni pojem, vrste in oblike kontov;
- » uporabi kontni okvir in kontni načrt;
- » uporabi konte in temeljna pravila knjiženja na konte;
- » razloži povezanost kontov stanja z bilanco stanja;
- » razloži povezanost kontov poslovnega izida z izkazom poslovnega izida;
- » knjiži spremembe, ki jih povzročajo poslovni dogodki, na pravilne konte.

OSNOVE DVOSTAVNEGA KNJIGOVODSTVA

CILJI

Dijak:

- : spozna temeljna pravila dvostavnega knjigovodstva;
- : knjiži izbrane poslovne dogodke.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » pojasni pojem, vrste in oblike kontov;
- » uporabi kontni okvir in kontni načrt;
- » uporabi konte in temeljna pravila knjiženja na konte;
- » razloži povezanost kontov stanja z bilanco stanja;
- » razloži povezanost kontov poslovnega izida z izkazom poslovnega izida;
- » knjiži spremembe, ki jih povzročajo poslovni dogodki, na pravilne konte.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

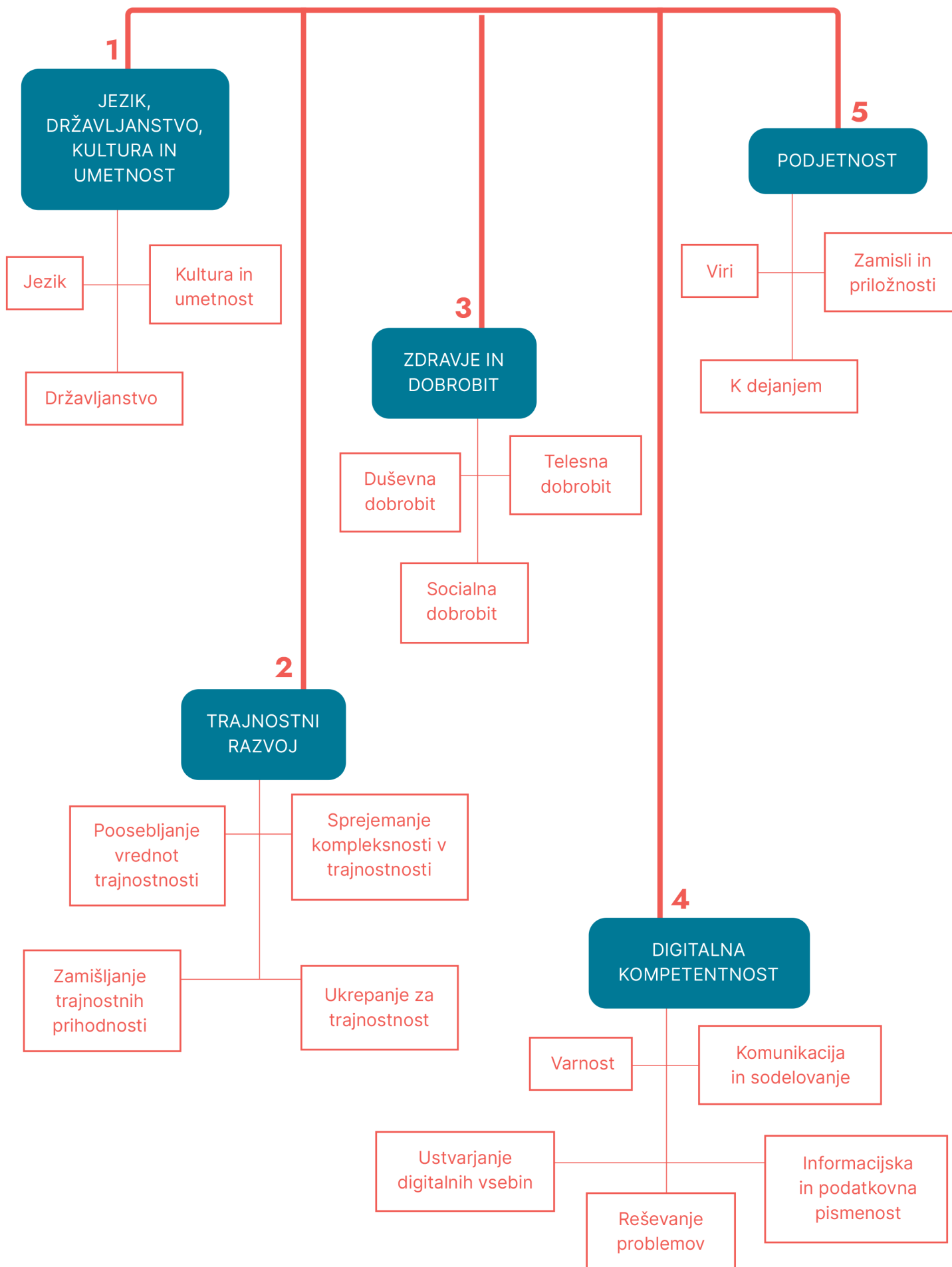
OPREDELITEV PREDMETA

Zupan, B., Žitnik, J., Levičar, S., Urankar, K., in Pristov, B. (2020). *Učni načrt, Poslovanje: ekonomska gimnazija: izbirni predmet (140/70 ur)* (1. spletna izd.). Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; Zavod RS za šolstvo.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3 /// ZDRAVJE IN DOBROBIT

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.